

Vlucht naar de Toekomst

Nieuwsbulletin van de Stichting behoud Duivensport

Nr.8 – Augustus 2026

Van de Redactie	1
Beginner in beeld – Bert Jan Krale	2
De Hobbyist – Frits Smit	4
Henri Vennix	6
Karel Jurrissen – Paloma Blue	8
Natuurlijke aanpak – M. van Zon	11
Dierenarts aan het woord	17

19	De kiezen van onze duiven
20	Het duivensportpromotieproject
23	Heine Bijker - Birmingham rollers
28	Duivensport in de media
28	Tot slot / Nieuws van de SBD

Van de redactie

Hierbij ontvangt u het augustusnummer van ons nieuwsbulletin *Vlucht naar de Toekomst*. Het versturen van deze nieuwsbrief via een geautomatiseerd systeem bevalt ons goed. We hopen dat al onze inmiddels 966 supporters en donateurs dit nummer hebben ontvangen. Heeft u dit nummer doorgestuurd gekregen of ontvangt u de nieuwsbrief nog niet rechtstreeks? Meld u dan via onze website of onderstaande link aan als supporter van Stichting Behoud Duivensport, zodat u het bulletin maandelijks in uw mailbox ontvangt: helpdesk.stichtingbehoudduivensport.nl. Voor onze 1000e supporter, donateur of samenwerkingspartner hebben wij bovendien een mooie verrassing in petto.

Met dit nieuwsbulletin willen wij de betrokkenheid bij onze stichting verder versterken, liefhebbers met elkaar verbinden en u informeren over de ontwikkelingen binnen onze organisatie en de toekomst van de duivensport.

In dit nummer treft u twaalf rubrieken aan. We hopen dat er opnieuw voor ieder wat wils bij zit.

We openen deze editie met de 18-jarige Bert Jan Krale uit Rouveen. Hoewel hij pas vijf jaar actief is in de duivensport, heeft hij in die relatief korte periode al fraaie prestaties weten neer te zetten. Vervolgens brengen we met Frits Smit opnieuw een echte hobbyist voor het voetlicht. Daarna vertelt mentor Henri Vennix over zijn ervaringen binnen de sport.

De donateur van de maand is Karel Jurrissen, eigenaar van Paloma Blue en agent van vele One Loft Races. Martin van Zon schreef een interessant verhaal over zijn ervaringen met de natuurlijke aanpak. Daarnaast staat dierenarts Harry Arts stil bij de warmte van de afgelopen periode en geeft hij advies over hoe wij als duivenliefhebbers hier het beste mee kunnen omgaan bij de verzorging van onze duiven.

In de rubriek *Uit de Oude Doos* plaatsen we een artikel over het belang van kiezel, geschreven door Arie van de Hoek aan het einde van de jaren zestig, maar nog altijd verrassend actueel. Tot slot brengen we Heine Bijker voor het voetlicht, een bekende naam in de wereld van de Birmingham Rollers en voor velen een ware autoriteit binnen deze bijzondere tak van de duivensport.

De redactie bestaat uit:

- **Hoofdredacteur:** Nico van Veen
- **Redactieleden:** Simon Kuipers en Hans van Veen
- **Eindredacteur:** René Dalmolen

Beginner in beeld – Bert Jan Krale uit Rouveen

Ook in dit nummer zetten we weer een jeugdlid in de schijnwerpers. Dit keer is dat de 18-jarige Bert Jan Krale uit Rouveen. Hoewel hij pas vijf jaar actief is in de duivensport, heeft hij in die relatief korte tijd al enkele mooie resultaten weten neer te zetten.

Zoals bij velen begon het allemaal met een paar duifjes voor de lol. In een omgebouwd kippenhok hield Bert Jan zijn eerste gekleurde postduiven en enkele opvangers. De hobby groeide echter al snel uit tot een serieuze passie en niet veel later werd een echt duivenhok geplaatst. Dit hok kocht hij van een bevriende liefhebber. Op deze accommodatie waren in het verleden al goede prestaties geleverd, wat vertrouwen gaf voor de toekomst. Toch ging niet alles vanzelf. Vooral in de beginjaren kreeg hij te maken met verschillende uitdagingen. Zo kostte het veel tijd om het hok goed aan de praat te krijgen. Daarnaast waren er problemen met de verluchting en staat het hok bovendien niet op de meest ideale windrichting, namelijk het noordwesten.

De basis van zijn huidige hokbestand werd gelegd met duiven van verschillende liefhebbers. Zo huizen er afstammelingen van duiven van onder anderen Klaas en André Hengsteboer, Jac Schra, Klaas Heide en Herman Beverdam. Daarnaast kreeg Bert Jan van diverse clubgenoten duiven en waardevolle adviezen. Hierdoor kon hij een mooie start maken. „Daar heb ik ontzettend veel aan gehad”, zegt hij. „Daarnaast kun je tegenwoordig ook veel informatie vinden op internet. Zo luister ik bijvoorbeeld graag naar de Pigeon Pixels Podcast, waar ik regelmatig nuttige tips opdoe.”

Dat Bert Jan de sport serieus oppakt, blijkt ook uit zijn resultaten. In zijn eerste seizoen behaalde hij op Tongeren met de jonge duiven een knappe 5e plaats in de afdeling tegen 9.726 duiven. Ook dit seizoen is hij voortvarend van start gegaan met een 1e prijs op Weert tegen 2.903 duiven, een 2e prijs op Gennep tegen 1.181 duiven en de 4e, 6e, 12e en 14e plaats op Hirson tegen 1.108 duiven.

Wat hem zo aanspreekt in de duivensport? „Ik ben mijn hele leven al met dieren bezig geweest”, vertelt hij. „Ik heb ook konijnen en volièrevogels gehad. Uiteindelijk moest ik een keuze maken tussen de vogels en de duiven. Toen ik op de eerste jonge duivenvlucht waaraan ik deelnam direct twee jonge duiven bij de eerste tien van de vereniging klokte, was die keuze snel gemaakt. Wat ik vooral mooi vind aan de duivensport, is dat je er op een competitieve manier mee bezig bent.”

„De duivensport is best intensief en lastig te combineren met school, stages en bijbaantjes”, vervolgt Bert Jan. „Soms is het bijna niet te doen, zeker als je ook nog eens iets met vrienden wilt ondernemen. Je moet er dus echt wat voor over hebben. Wat ik lastig vind, is om de duiven constant in vorm te houden. De ene week draai je een topuitslag en de andere week valt het tegen. Daar zou ik graag nog meer inzicht in krijgen.” Een onderwerp dat hem bijzonder interesseert, is voeding. In het begin was hij vooral bang om zijn duiven te veel te voeren. Inmiddels kijkt hij daar anders tegenaan. „Nu geef ik liever iets te veel dan iets te weinig”, legt hij uit.

Wie zijn voorbeeld in de duivensport is? „Ik weet niet of ik echt één voorbeeld heb. Als ik iemand moet noemen, dan denk ik aan Peter Theunis, omdat hij zonder medicijnen op alle afstanden kan uitblinken. Hetzelfde geldt natuurlijk voor Willem de Bruijn. Door de blogs die zij schrijven, begin je bepaalde zaken steeds beter te begrijpen, zeker als beginner.” Zijn ambities zijn duidelijk. „Uiteindelijk wil ik graag meedoen met de nationale top, maar er is natuurlijk nog een lange weg te gaan.” Met zijn enthousiasme, leergierigheid en de mooie resultaten die hij nu al behaalt, lijkt Bert Jan een veelbelovende toekomst in de duivensport tegemoet te gaan.

De Hobbyist – Frits Smit

In deze rubriek laten we regelmatig een echte hobbyist aan het woord over hoe hij of zij de duivensport beleeft. Deze keer is dat de 78-jarige Frits Smit uit Willemsoord. Hij verruilde de wedstrijdsport met duiven jaren geleden voor het pure genieten van zijn dieren en de sociale contacten die hij dankzij de duivensport heeft opgedaan.

Frits Smit

Met een korte onderbreking heeft Frits inmiddels bijna 45 jaar duiven. Al jong had hij al een paar duiven, maar tijdens zijn studententijd pakte hij de postduivensport serieus op. Zo fanatiek zelfs dat zijn studieresultaten daar soms behoorlijk onder te lijden hadden. Met zijn racefiets en een slaapzak achterop bezocht hij vanuit Groningen vele tophokken van die tijd, vooral in België. Zo kwam hij onder meer bij John Lambrechts, Tournier, Descamps-Van Hasten, Jules Rijckaert, Jos Hermans en Desmet-Matthijs. Vooral bij John Lambrechts, de bekende schrijver van diverse duivenboeken, werd hij hartelijk ontvangen. Hij mocht er zelfs overnachten en kreeg bovendien een aantal duiven van hem mee.

In de beginjaren werden er wel eens wat succesjes behaald, maar echte kampioenschappen heeft Frits nooit gewonnen. Met een gezonde dosis zelfspot noemt hij zichzelf daarom weleens „een groot kampioen in het eronder doorgaan”. Vroeger kon hij daar behoorlijk mee zitten, maar op een gegeven moment besloot hij het roer om te gooien. Niet langer de prestaties centraal stellen, maar vooral genieten van de duiven zelf. Dat genieten zit voor hem vooral in het dagelijkse contact met zijn vogels.

Zijn duiven dragen geen namen als Turbo, Giant of Goudklompje, maar heten gewoon Lotje, Wanne of Spikkeltje. Van iedere duif kent hij de uiterlijke kenmerken én de karaktertrekken. Soms voert hij zelfs hele gesprekken met ze. Voor Frits zijn het niet zomaar duiven, maar maatjes met ieder hun eigen karakter.

Op de vraag wat duiven voor hem betekenen, hoeft Frits niet lang na te denken. „Duiven zijn voor mij iets bijzonders. Een duif kan mij ontroeren door de blik, de uitstraling, de geur en nog zoveel meer. In moeilijke periodes van mijn leven hoefde ik maar even in het hok te gaan zitten en de zorgen gleden van me af.” Daarmee is meteen duidelijk wat voor liefhebber Frits is. Voor hem is een duif niet iets waarmee je aanzien vergaart, kampioenschappen behaalt of jezelf mee in de schijnwerpers zet. “Een duif is in de eerste plaats een levend wezen waarvoor je verantwoordelijkheid draagt. Ook voor die duif die op 500 kilometer van huis verdwaald raakt. Hoe ver weg ze ook zitten, ik haal ze altijd weer op. Een duif die iets voor me betekent – en dat zijn er veel – mag tot zijn dood op mijn hok blijven.”

Frits twijfelt geen moment aan de kwaliteit van zijn duiven. Verschillende van zijn duiven en hun nazaten hebben dat bij liefhebbers in binnen- en buitenland bewezen. Toch is hij allesbehalve een duivenhandelaar. Integendeel, hij verkoopt zelden een duif en geeft ze liever weg. „Als ik iemand blij kan maken met een duif die anders bij mij in de soep zou belanden, dan doe ik dat graag”, zegt hij. Daarbij probeert hij altijd een duif mee te geven waar een liefhebber iets aan kan hebben. Het enige wat hij ervoor terugvraagt, is af en toe wat feedback over de prestaties van de nakomelingen.

Voor Frits staat het genieten van zijn duiven nog altijd voorop. Toch denkt hij er, nu de jaren gaan tellen en gezondheidsklachten zich steeds vaker laten voelen, serieus over na om te stoppen of in ieder geval zijn bestand flink in te krimpen. „Ik heb wel vaker op het punt gestaan om ermee te stoppen”, vertelt hij. „Vooral in periodes waarin het niet lukte om mijn duiven gezond te houden. Want ik heb altijd geweigerd om ze om de haverklap vol te stoppen met antibiotica en andere dubieuze preventieve middelen. Daarnaast is mijn plezier in het duiven houden de afgelopen jaren flink op de proef gesteld door de roofvogels. Het liefst heb ik mijn duiven de hele dag los, jong en oud door elkaar, maar dat kan al jaren niet meer. De roofvogel heeft een groot deel van mijn plezier in de hobby weggenomen.”

Of Frits daadwerkelijk afscheid neemt van al zijn duiven, zal de toekomst uitwijzen. Zijn besluit om het duivenbestand in te krimpen staat in ieder geval wel vast. Liefhebbers die geïnteresseerd zijn in enkele van zijn duiven kunnen contact opnemen met de secretaris van de SBD. Het betreft voornamelijk rode oorspronkelijke Jos Hermans marathon duiven en zwarten met een van Wanroy basis.

Een mentor vertelt

Henri Vennix uit Oostelbeers, mentor afdeling Zuid Oost

De mentor die in dit nummer centraal staat is de 62-jarige Henri Vennix uit Oostelbeers. Henri begon in 1972 samen met zijn vader Martien aan de duivensport, nadat zij een verdwaalde postduif en een gewonde tortelduif hadden opgelapt. Hierdoor ontstond hun interesse in duiven. Vader en zoon speelden jarenlang samen en behaalden mooie successen. Vader Martien is ook nu nog steeds bij de duiven betrokken. Een hoogtepunt voor Henri was zijn plaats op het podium tijdens de Gouden Duif-viering in 2010, waar hij in de categorie snelheid over de maanden juni en juli als vijfde van Nederland eindigde.

Henri met de Wonder Prince en de bokaal

Het mooiste succes beleefde hij echter in 2025 met de overwinning in de 1e 500 km-finale van de Derby Carmelo Yupi OLR in Spanje. Hun duif *Wonder Prince* won daar een prachtige bokaal en een geldprijs van € 5.000. Dat deze topduif vervolgens kon worden teruggehaald naar de eigen hokken, maakt dit succes voor Henri extra bijzonder. Op hun website wordt uitgebreid aandacht besteed aan de belangrijkste duiven en hun herkomst, evenals aan de behaalde prestaties, successen en referenties: [vennix-pigeons](https://www.vennix-pigeons.nl)

Naast de duivensport had Henri jarenlang nog een andere grote passie: het wielrennen. In de jaren tachtig en negentig reed hij soms wel vijftig wegkoersen per jaar. Daarbij behaalde hij diverse mooie overwinningen, waaronder de Torenronde van Oirschot, de wielerronde van Steensel en de kermisronde van Wintelré. Dit zijn prachtige herinneringen waar hij nog vaak aan terugdenkt.

Toch bleef ook de duivensport in die jaren een belangrijke plaats innemen. "Mijn vader vloog toen met de oude duiven en ik met de jongen. Het was niet makkelijk te combineren, maar het lukte me wonderwel." Eén voorval is hem altijd bijgebleven. Tijdens een wielervedstrijd kreeg hij van zijn vrouw door hoe laat de duiven waren gelost. "Ik ben toen een paar ronden voor tijd afgestapt om toch mijn duiven te kunnen zien komen."

Behalve op zijn eigen hok is Henri ook op andere fronten actief binnen de duivensport. Zo schrijft hij sinds 2013 reportages voor PIPA. Daarbij gaat het vooral om hokreportages van Nederlandse liefhebbers, maar ook éénhoksraces en ander nieuws uit de duivensport komen aan bod. Daarnaast is hij voorzitter van Postduivenvereniging De Drie Beerzen. Ook is hij als keurmeester aangesloten bij de Nederlandse Groep van Keurmeesters van Postduiven, al staat het actieve keuren momenteel op een lager pitje.

Over de toekomst van de duivensport blijft Henri optimistisch. "We moeten positief denken. Als we er de schouders onder zetten, moet er nog wel wat te bereiken zijn." Volgens hem kan de Stichting Behoud Duivensport daarbij een belangrijke rol spelen door liefhebbers te ondersteunen met een duidelijk plan van aanpak voor promotie van de sport. "Wat mij betreft is er nog altijd geen mooiere sport dan de duivensport."

We zijn als Stichting Behoud Duivensport erg blij met een mentor als Henri, die het als één van zijn taken ziet om de jeugd enthousiast te maken voor de duivensport. Zo doet hij al jaren mee aan de Roefeldag in Oost- en Middelbeers. Dit jaarlijkse evenement, dat meestal eind juni plaatsvindt, biedt kinderen uit groep 3 tot en met 8 de gelegenheid om achter de schermen te kijken bij lokale bedrijven, verenigingen en hobbyisten. "Jeugd weet nagenoeg niets meer van de duivensport, maar als je er bevlogen over vertelt en laat zien wat erbij komt kijken, worden ze vaak dolenthousiast", aldus Henri. Ook presentaties op een plaatselijke vogeltentoonstelling leverden nieuwe contacten op. Beide promotieactiviteiten resulteerden uiteindelijk zelfs in een nieuw lid voor de vereniging. Dat actieve promotie werkt, blijkt volgens Henri ook uit de recente aanwas binnen zijn club. Vorig jaar meldde zich een nieuwe liefhebber die al vogels hield en via zijn werk met de duivensport in aanraking kwam. Daarnaast sloot zich een herintreder aan die dit jaar weer met jonge duiven van start gaat.

Voor verenigingen die nieuwe leden willen aantrekken heeft Henri een eenvoudige boodschap: zorg dat je zichtbaar bent. Zijn vereniging publiceert alle uitslagen in regionale weekbladen. "Het is ongelooflijk hoeveel mensen die uitslagen lezen en onze leden aanspreken op hun prestaties. Laat dus zien dat je er bent, dat is mijn motto."

Wanneer we als de Stichting Behoud Duivensport te zijner tijd een landelijk plan van aanpak zouden ontwikkelen, dan staat Henri in ieder geval klaar om mee te denken en daarin binnen zijn vereniging het voortouw te nemen.

Donateur in beeld Karel Jurrisen, Hummelo – Paloma Blue

In deze rubriek *Donateur in beeld* staat de 67-jarige Karel Jurrisen uit Hummelo centraal. Karel is eigenaar van Paloma Blue (natuurlijke voedingssupplementen die de gezondheid en weerstand van postduiven ondersteunen) en agent voor meerdere internationale One Loft Races.

Zijn passie voor de postduivensport ontstond al op 13-jarige leeftijd. Samen met zijn oom beleefde hij vele succesvolle jaren in Enschede, de stad waar hij werd geboren. Tot zijn mooiste prestaties rekent Karel de vele kampioenschappen die zij daar samen behaalden. Daarnaast boekte hij aansprekende successen op nationaal en internationaal niveau. Zo won hij in 2014 de nationale vlucht vanuit Londen. Ook behaalde hij de eerste plaats in de finales van de Kinin One Loft Race, Giewont One Loft Race, Viking One Loft Race en Galychnyna One Loft Race. Bovendien schreef hij diverse asduiventitels op zijn naam.

Karel is inmiddels met pensioen en beschouwt zijn werkzaamheden voor Paloma Blue en de verschillende One Loft Races als een plezierige en zinvolle invulling van zijn tijd. Zelf neemt hij al enkele jaren niet meer deel aan de reguliere duivenvluchten. Wel behaalt hij op de One Loft Races nog regelmatig fraaie successen. De laatste periode waarin hij actief was in de reguliere competitie speelde zich af in Eibergen. Het was tevens in die jaren dat hij de overwinning behaalde op de 1e Nationale vlucht vanuit Londen.

Karel startte Paloma Blue vanuit de overtuiging dat duiven zoveel mogelijk op natuurlijke wijze gezond kunnen worden gemaakt en gehouden, zonder onnodig gebruik van medicijnen en antibiotica. De producten van Paloma Blue zijn gebaseerd op natuurlijke

en vrij verkrijgbaar. Na uitgebreid marktonderzoek en diverse gesprekken met dierenartsen en een laborant werd Paloma Blue als basisproduct ontwikkeld. Na een langdurige testperiode, waarin uitstekende resultaten werden behaald, is besloten ook andere duivenliefhebbers hiervan te laten profiteren. Het doel is om de gezondheid en prestaties van duiven te ondersteunen en tegelijkertijd het gebruik van medicijnen te verminderen.

Via de website van [Paloma Blue](#) kunnen geïnteresseerden de producten bekijken en uitgebreide informatie lezen. De producten worden inmiddels op circa twaalf OLR-hokken wereldwijd gebruikt, evenals door vele liefhebbers, variërend van hobbyspelers tot grote kampioenen. Paloma Blue onderscheidt zich doordat het niet alleen werkzaam is in krop en maag, maar ook in de darmen, waar veel andere producten hun werking niet meer bereiken. Daarnaast sponsort Paloma Blue diverse succesvolle liefhebbers, waaronder Ria Luesink uit Toldijk en Oliver Sabol, hokmanager van de combinatie H. & E.J. Eijerkamp en tegenwoordig actief in België voor Eijerkamp. Beide liefhebbers hebben met hun duiven al meerdere aansprekende successen behaald.

Karel heeft enige tijd in Benidorm (Spanje) gewoond. Daar kwam hij in aanraking met de One Loft Races (OLR's), waardoor zijn passie voor de duivensport opnieuw werd aangewakkerd. Karel vertelt: "One Loft Races geven veel vrijheid en de finale vormt ieder jaar een mooi doel om naar uit te kijken. Bovendien combineren mijn vrouw en ik deze evenementen graag met een vakantie, waardoor het telkens weer een bijzondere ervaring is."

Samen met zijn echtgenote treedt Karel voor diverse OLR-organisaties op als agent en verzamelpunt voor deelnemende duiven. Daarnaast nemen zij ook duiven aan voor OLR's waarvoor zij geen officiële agent zijn. Uiteindelijk worden alle duiven met hetzelfde transport vervoerd naar de verschillende bestemmingen, waardoor deze service eenvoudig en praktisch kan worden aangeboden.

Karel staat altijd klaar om liefhebbers die vragen hebben of tegen problemen aanlopen van advies te voorzien. Zijn doel is om mensen het plezier in de duivensport te laten behouden of terug te laten vinden, zodat zij optimaal van hun hobby kunnen genieten. Daarnaast deelt hij via diverse sociale mediakanalen regelmatig informatie en actualiteiten over de duivensport.

Vanuit zijn grote betrokkenheid bij de sport ziet Karel echter ook de uitdagingen waarmee de duivensport wordt geconfronteerd. Vooral in Nederland, België en Duitsland neemt het aantal liefhebbers af. Veel duivenhouders stoppen vanwege hun leeftijd, terwijl ook de toenemende druk van roofvogels een belangrijke rol speelt. Tegelijkertijd zijn de kosten van het houden van duiven de afgelopen jaren flink gestegen, waardoor de sport voor jongeren minder toegankelijk is geworden. Bovendien heeft de jeugd tegenwoordig veel meer mogelijkheden om haar vrije tijd in te vullen dan vroeger. In landen als Roemenië ziet Karel dat de duivensport nog volop leeft. Daar zijn veel jonge liefhebbers actief en is de betrokkenheid bij de sport groot. Volgens hem leeft de duivensport daar zoals het vroeger in Nederland was.

Toch kijkt Karel positief naar de toekomst. Hij verwacht dat One Loft Races een steeds belangrijkere plaats binnen de duivensport zullen innemen. Deze vorm van competitie vraagt minder tijd van de liefhebber en biedt bovendien de mogelijkheid om met goede prestaties een deel van de inleg terug te verdienen of zelfs prijzengeld te winnen. Dat maakt deelname voor veel liefhebbers extra aantrekkelijk.

Ook ziet Karel een belangrijke rol weggelegd voor de Stichting Behoud Duivensport. Volgens hem kan de stichting bijdragen aan het ontwikkelen van nieuwe vormen van duivensportbeleving, waardoor de sport aantrekkelijk blijft voor bestaande liefhebbers én toegankelijker wordt voor nieuwe generaties. Wij zijn als SBD blij met een donateur als Karel die met zijn enthousiasme, betrokkenheid en voortdurende inzet voor de sport zich een ware ambassadeur voor de duivensport toont.

Natuurlijke aanpak of toch medische begeleiding - *Martin van Zon*

Dit artikel is een geactualiseerde en deels herziene versie van een reeks artikelen die oorspronkelijk verscheen in Het Spoor der Kampioenen (winter 2011-2012).

Ik ben altijd sterk geïnteresseerd geweest in de natuur. Jarenlang woonde ik in een natuurreservaat, waar ik de namen kende van vrijwel alle bomen, vogels en zoogdieren om mij heen. Op een vroege zomerochtend, wanneer ik mijn duiven laat trainen, kan ik intens genieten van de opkomende zon. Dan overvalt mij vaak een gevoel van geluk en dankbaarheid dat ik een piepklein onderdeel mag zijn van deze indrukwekkende natuur.

Hoe meer ik de natuur bestudeer, hoe groter mijn ontzag wordt voor de perfecte samenhang ervan. Neem bijvoorbeeld mieren die bladluizen beschermen, verzorgen en als het ware 'melken', net zoals een boer zijn koeien houdt. Zulke voorbeelden laten zien hoe ingenieus de natuur in elkaar zit.

Ook de duif is een medebewoner van deze aarde, een dier waarmee ik al sinds mijn jeugd een sterke band heb. De duif is een bijzonder dier: sterk, snel en in staat grote afstanden af te leggen. Een duif die ontsnapt aan een aanvallende havik is een indrukwekkend schouwspel. Net zo indrukwekkend is een thuiskomende duif die zich als een vallend balletje uit de lucht laat zakken en vlak voor de klep perfect afremt. Ik kan daar enorm van genieten en zo bezit de duif nog tal van eigenschappen die ik bewonder. Ruim een eeuw geleden ontstond het idee om met duiven wedstrijden te organiseren. Voor mij komt daarin alles samen: bewondering voor een bijzonder dier en de spanning van competitie. Wanneer daar ook nog wederzijdse affectie en samenwerking tussen mens en duif bij

bij komen kijken, raakt mij dat telkens weer. Daarom ben ik duivenmelker geworden. Juist de combinatie van bewondering voor de duif en het wedstrijdelement maakt deze sport voor mij zo mooi.

We vragen als duivenliefhebbers veel van onze duiven. Dat beseft ik al zolang ik duiven houd, inmiddels 55 jaar. Daarom heb ik mij altijd intensief verdiept in het gezond houden van duiven. Dat begint al bij de huisvesting. Veel duiven verblijven in hokken die niet optimaal geventileerd zijn en brengen daar een groot deel van de dag door. Tijdens het vliegseizoen komen daar de stress van het vervoer, voer dat tijdens het transport door uitwerpselen wordt vervuild en de zware inspanningen van de wedstrijden nog bij. Al deze factoren ondermijnen de natuurlijke weerstand. Alles bij elkaar is het bijna een wonder dat er onder wedstrijdduiven niet veel vaker ziekte-uitbraken voorkomen. Naar mijn mening is die grote weerstand mede het resultaat van jarenlange selectie: zwakke duiven verdwijnen, sterke duiven blijven over.

Onze duiven leven tegenwoordig in veel opzichten onder onnatuurlijke omstandigheden. Is het dan verstandig om hen zonder enige bescherming aan wedstrijden te laten deelnemen? En wat zijn eigenlijk de voor- en nadelen van preventieve medicatie? Dat zijn vragen die iedere duivenliefhebber zichzelf zou moeten stellen. In de jaren tachtig kreeg dit onderwerp veel aandacht, onder meer door het boekje *“Duiven houden, ja natuurlijk”* van Ton van den Brink. Dat de methode die hierin wordt beschreven goed is voor duiven, daar twijfel ik niet aan. Ik begon dan ook al snel met het kiemen van granen.

Gekiemde Mungbonen (bekend als taugé in de Chinese keuken)

Toen ik vervolgens een advertentie las van iemand die een compleet systeem van natuurlijke begeleiding aanbood, nam ik contact met hem op. Hij legde mij zijn methode uit en zijn verhaal klonk overtuigend. Daarom besloot ik zijn advies op te volgen. De basis van zijn systeem bestond toen al uit knoflook, aangevuld met enkele andere producten die de conditie zouden verbeteren en de weerstand zouden verhogen. In die periode voelde ik mij, net als veel andere duivenliefhebbers, ontevreden en zelfs enigszins schuldig omdat ik

wekelijks medicijnen gebruikte. De voorstander van de natuurlijke aanpak had een sterk verhaal en wist mij ervan te overtuigen om over te stappen op zijn methode en de medicatie achterwege te laten.

Ik besloot om het volgend seizoen te starten met de natuurlijke begeleiding. De winter zou ik gebruiken om een natuurlijk fundament bij de duiven te creëren. Tegen mijn duivenvrienden vertelde ik onder tussen dat ik duivensport voortaan puur natuur ging beoefenen. Ik had echt het gevoel dat dit de juiste weg was. De duiven kregen tijdens de rui regelmatig gekiemde granen, veel knoflook in het drinkwater afgewisseld met moor Molkosan (melkwei) en een soort eiwitpoeder. Ook startte ik die winter met het geven van in kleine stukjes gesneden wortelen en uien. De duiven kwamen werkelijk geweldig door de rui. Ze glommen als "snottebellen in de maneschijn". Menig duivenliefhebber die mijn duiven in die winter zag, sprak vol verbazing zijn verwondering uit. Wat zagen de duiven er geweldig uit!!

Knoflook - het meest bekende natuurproduct bij duivenliefhebbers

Dat voorjaar koppelde ik mijn duiven en aanvankelijk verliep alles uitstekend. De jongen groeiden voorspoedig op en de prestaties waren goed. Toch merkte ik vlak voor de start van de midfond dat enkele duiven af en toe met hun ogen knepen, aan hun kop krabden en geeuwden. Na een zware vlucht vanuit Peronne met een harde noordoostenwind kwamen ze bovendien opvallend vermoeid thuis. Toen begon de twijfel. Ik had immers bewust gekozen voor een volledig natuurlijke begeleiding, zonder medicatie. Maar ik voelde dat er iets niet in orde was. Moest ik nu al terugkomen op mijn beslissing, of dit zien als natuurlijke selectie waarbij alleen de sterksten overblijven? Voor de volgende vlucht vanuit Creil hield ik daarom een deel van de ploeg thuis. Het resultaat was echter teleurstellend en de duiven kwamen in slechte conditie terug. De twijfel werd alleen maar

groter. Ik beschikte destijds over een sterke stam duiven, afkomstig uit bewezen toplijnen die op alle afstanden uitstekend presteerden. Kon ik het verantwoorden om zulke kwaliteitsduiven simpelweg op overleving te gaan selecteren? Uiteindelijk besloot ik toch in te grijpen. Vijf dagen lang gaf ik een geelkuur over het voer en daarnaast een ornithosepreparaat via het drinkwater. Het effect was verbluffend. Binnen enkele dagen vlogen de duiven weer als vanouds en de zaterdag daarop volgde een topuitslag. Toch wilde ik mijn avontuur met natuurlijke begeleiding nog niet direct als mislukt beschouwen. Ik redeneerde dat de oude duiven jarenlang medische ondersteuning hadden gehad en daardoor mogelijk minder natuurlijke weerstand hadden opgebouwd. De jonge duiven daarentegen waren zonder enige medicatie grootgebracht uit kerngezonde ouders. Op hen wilde ik mij daarom verder richten. Die gedachte stelde niet alleen gerust, maar gaf mij ook een reden om het natuursysteem nog niet helemaal los te laten.

Ik had ongeveer dertig prachtige jongen rondvliegen. Ze trainden uitstekend, zagen er gezond uit en begonnen het seizoen veelbelovend. Na een goede eerste prijsvlucht werden de prestaties echter elke week minder. Grote problemen zag ik niet, al waren de neusdoppen en oogranden niet meer zo krijtwit als voorheen. Op de vierde vluchtging het mis. De jongen kwamen bijzonder slecht naar huis en die avond ontbraken er nog zo'n tien, waaronder enkele van mijn grootste favorieten. Dat deed pijn. Toch hield ik mezelf voor dat dit nu eenmaal selectie was: als twintig duiven wel thuis konden komen, waarom die tien dan niet? Achteraf besef ik dat ik daarmee vooral probeerde het natuursysteem te verdedigen en mijn eigen twijfels te negeren.

Op dinsdag werd, zo'n dertig kilometer van mijn huis, de Witkop opgevangen. Vanaf zijn geboorte was dit mijn grote favoriet geweest. De man die hem had gevonden, liet zijn eigen jonge duiven zien, die kerngezond waren en vertelde dat hij ze na iedere vlucht tegen ornithose behandelde. Op de terugweg voelde ik een groeiende onvrede. Waar was ik eigenlijk mee bezig? Was dit nog duivensport, of probeerde ik een soort superduif te kweken die iedere besmetting moest kunnen weerstaan? Ik besepte dat een volledig natuurlijke aanpak voor mij geen haalbare weg was. Ik had er alles aan gedaan om de duiven zonder medicatie gezond te houden, maar het contrast met de vitale jonge duiven van de opvang van de Witkop gaf uiteindelijk de doorslag. Vanaf dat moment besloot ik ook mijn jonge duiven weer medisch te begeleiden.

De week daarop besloot ik alle jongen inclusief de Witkop weer in te korven en het resultaat was weer goed. Ook de Witkop zat tussen de eerste duiven. De zaterdag daarop was de Witkop mijn eerste duif. Helaas verspeelde hij met enkele seconden de eerste prijs omdat hij schrok van bezoek. Maar die Witkop won dat zelfde jaar een wandklok op drie jonge duivenvluchten met een afstand tussen 350 en 450 km. Deze drie vluchten waren alle drie echt loodzwaar. De temperatuur was dik boven de 30 graden. Op alle drie de vluchten won de Witkop de eerste prijs met enkele minuten voorsprong. Wat een superduif! Ik nooit zal hem nooit vergeten. Niet alleen omdat hij zo goed presteerde, maar ook omdat hij mij geleerd heeft hoe gevaarlijk en onzinnig het is om als duivenliefhebber preventieve medicatie te zien als iets negatiefs.

Ik betwijfel sterk of er werkelijk duiven bestaan die immuun zijn voor ornithose, paratyfus en andere besmettelijke duivenziekten. Natuurlijk zullen er liefhebbers zijn die weinig of geen medicatie gebruiken, maar dat is vooral haalbaar wanneer de infectiedruk laag is. Juist daarin bestaan grote verschillen tussen verenigingen. In sommige clubs zitten de duiven van een liefhebber vrijwel altijd bij elkaar in dezelfde mand, terwijl in andere verenigingen de duiven van kampioenen zelfs apart worden ingekorfd. De kans op onderlinge besmetting is daar vanzelfsprekend veel kleiner.

In onze vereniging werkt dat anders. Hier worden de duiven over meerdere manden verdeeld, waardoor ze wekelijks met een groot deel van de duivenpopulatie van de club in contact komen. Het verschil in infectiedruk met de eerdergenoemde situaties spreekt voor zich. Om deze verschillen te verkleinen, zou de NPO moeten streven naar uniforme inkorfregels voor alle verenigingen. Dat zou niet alleen zorgen voor meer vergelijkbare gezondheidsomstandigheden, maar ook bijdragen aan een eerlijkere duivensport.

Usnea (Baardmos) - effectief tegen schimmels en het geel – foto Wikipedia

Ik geloof dat de natuur veel te bieden heeft voor een gezond duivenbestand. Ik geloof in de waarde van gekiemde granen, knoflook en bepaalde kruidenpreparaten. Maar door schade en schande heb ik ook geleerd dat zelfs de beste verzorging geen bescherming biedt tegen alle besmettingen die duiven onderweg kunnen oplopen. Zelfs de sterkste sportduif kan ziek worden. Dat werd ooit treffend bevestigd door de legendarische Huib Oostenrijk. Zijn zware fond duiven waren jarenlang geselecteerd op gezondheid, overlevingskracht en prestaties onder de zwaarste omstandigheden. Toch vertelde hij mij eens dat hij in korte tijd vrijwel al zijn toppers had verspeeld voordat bleek dat een paratyfusbesmetting zijn hok had getroffen. Als zelfs zulke uitzonderlijk sterke duiven niet onaantastbaar zijn, dan is dat een les die iedere liefhebber ter harte zou moeten nemen.

Sindsdien selecteer ik op duiven die niet alleen goed presteren, maar ook jarenlang vitaal en gezond blijven. Daarbij ondervinden zij geen problemen van de beperkte medische begeleiding die ze tijdens hun sportcarrière krijgen. Daar voel ik mij goed bij, en belangrijker nog: mijn duiven ook. Die les heb ik destijds geleerd van de Witkop.

Dat neemt niet weg dat ik altijd ben blijven openstaan voor natuurlijke producten die het gebruik van traditionele medicijnen kunnen verminderen of misschien ooit zelfs vervangen. Zo heb ik dit seizoen (2026) opnieuw verschillende natuurlijke producten toegepast. Daarbij heb ik ervaren dat er de afgelopen jaren op dit gebied grote vooruitgang is geboekt. De werkzaamheid tegen schimmels en het geel mag zonder meer goed worden genoemd.

Gember wordt ook veel gebruikt in kruidendranken voor duiven

Tegen bepaalde luchtweginfecties – in duivenmelkersjargon ook wel ‘problemen met de koppen’ genoemd – moet je naar mijn mening echter extra alert blijven. Voor deze aandoeningen zijn momenteel nog geen natuurproducten beschikbaar die voldoende effectief zijn. Zeker bij vluchten onder zware omstandigheden, zoals hoge temperaturen en oostenwind, doe je duiven er geen plezier mee om ze te laten vliegen wanneer ze last hebben van de koppen.

Voor mij ligt de uitdaging daarom niet in het volledig afwijzen van medicijnen, maar in het verantwoord combineren van natuurlijke ondersteuning, doordachte selectie en medische begeleiding waar dat echt nodig is.

De dierenarts aan het woord

Wat een weer was het weer!

Door drs. H.T. Arts, dierenarts te Staphorst

Tijdens de afgelopen maand kregen we te maken met een periode van uitzonderlijk warm en zonnig weer. Dagenlang scheen de zon uitbundig aan een vrijwel wolkeloze hemel. De zon zendt op zulke dagen elektromagnetische straling uit, waarvan een deel als zichtbaar licht en warmte het aardoppervlak bereikt. Wanneer deze straling door de atmosfeer heen het aardoppervlak verwarmt, warmen ook de luchtlagen dicht bij de grond op. Zonnestraling speelt daarmee een cruciale rol in het klimaat op aarde en bepaalt in hoge mate hoe warm het wordt. Voor mens én dier kunnen dergelijke periodes van hitte grote gevolgen hebben.

Duif met bek open na het vliegen. Dit is de manier waarop duiven “zweten”, door sneller te ademen wordt er meer warmte afgevoerd.

Maar wat betekent dit warme weer voor de postduif? Postduiven oriënteren zich niet alleen op de stand van de zon, maar maken ook gebruik van het aardmagnetisch veld en van visuele herkenningspunten in het landschap. Veranderingen in de magnetische activiteit van de zon kunnen hun oriëntatie beïnvloeden. Daarnaast zorgt de sterke opwarming van het aardoppervlak ervoor dat het in de vervoerswagens aanzienlijk warmer wordt. Na de lossing zoeken duiven daarom vaak hogere luchtlagen op, waar de temperatuur lager is en de omstandigheden voor de oriëntatie gunstiger zijn. Vanuit dat oogpunt kan uitstel van een lossing zelfs nadelige gevolgen hebben. Hoe langer de duiven

onder warme omstandigheden in de wagen moeten wachten, hoe groter de belasting voor de dieren wordt.

Tijdens warme periodes krijg ik als dierenarts regelmatig vragen van duivenliefhebbers. Hebben duiven eigenlijk last van de warmte? Hoe weet ik of mijn duiven voldoende vocht en energie hebben opgenomen voordat ze worden ingekorfd? En wat eten en drinken ze nog tijdens het transport en in de periode voordat ze worden gelost?

Gelukkig zijn duiven van nature goed aangepast aan wisselende weersomstandigheden. Hun lichaam is anders opgebouwd dan dat van zoogdieren. Zo hebben duiven geen middenrif, maar beschikken zij over een uitgebreid systeem van luchtzakken dat zich door vrijwel het hele lichaam uitstrekt. Daarnaast vormt het verenpak een uitstekende isolatielaag. Dat verenpak beschermt niet alleen tegen kou, maar helpt ook een deel van de zonnestraling te weerkaatsen. Hierdoor warmt het lichaam minder snel op. Wanneer de temperatuur stijgt, beschikken duiven over verschillende mechanismen om overvloedige warmte kwijt te raken. Ze gaan sneller ademen, waardoor meer warmte via de luchtwegen wordt afgevoerd. Ook houden zij hun veren dichter tegen het lichaam aan, waardoor de isolerende werking afneemt en warmte gemakkelijker kan worden afgegeven. Daarnaast nemen veel duiven graag een bad om af te koelen.

Ook tijdens de vlucht passen duiven hun gedrag aan. Bij warm weer kiezen zij vaak voor hogere luchtlagen, waar de temperatuur lager ligt. Op die manier kunnen zij de warmte die vrijkomt bij het werken van de vliegspieren beter afvoeren. Dit verschijnsel zien we ook bij trekvogels. Sommige soorten vliegen vaak op indrukwekkende hoogtes van vele kilometers, waar de lucht aanzienlijk kouder is en de warmteafvoer efficiënter verloopt.

Als liefhebber kunt u uw duiven helpen om warme dagen beter door te komen. Op de dag van inkorven kan het zinvol zijn extra vitamine C en elektrolyten via het drinkwater te verstrekken. Hierdoor wordt de vocht- en mineralenbalans ondersteund, wat vooral tijdens transport en vlucht van groot belang kan zijn. Ook een vitaminepil die op de dag van inkorven rechtstreeks in de krop wordt gegeven, kan bijdragen aan een sneller herstel van de vliegspieren tijdens en na de vlucht. Een goede voorbereiding, voldoende vochtopname en aandacht voor de weersomstandigheden helpen de duif om ook tijdens warme zomerdagen optimaal te presteren.

Bij terugkomst na de vlucht is het belangrijk om direct elektrolyten via het drinkwater te verstrekken, zodat het verlies aan vocht en mineralen snel kan worden aangevuld. Let er echter op dat aangemaakt elektrolytenwater niet langer dan twee uur in het hok blijft staan. Door de warmte kunnen bacteriën zich namelijk snel vermenigvuldigen. Warm weer vraagt dus om extra aandacht van zowel liefhebber als organisatie. Gelukkig beschikt de duif van nature over een aantal bijzondere eigenschappen die haar helpen om met hoge temperaturen om te gaan. Met de juiste begeleiding, een goede voorbereiding en voldoende aandacht voor vocht- en mineralenvoorziening kunnen onze gevleugelde atleten ook op warme dagen niet alleen veilig en gezond – maar ook snel - naar huis terugkeren en over de antenne lopen.

UIT DE OUDE DOOS – Een artikel van Arie van den Hoek

Deze keer in *Uit de Oude Doos* een interessant artikel van Arie van den Hoek. Arie van den Hoek was een van de meest invloedrijke Nederlandse duivenschrijvers van de jaren zestig en zeventig. Naast zijn successen in de postduivensport was hij beroepsmatig werkzaam als landbouw- en voedingsdeskundige. In Zuid-Holland vervulde hij de functie van voedselcommissaris en verwierf hij grote bekendheid door zijn brede kennis van voeding, erfelijkheid, gezondheid en huisvesting van duiven. Hij overleed in 1979.

Onderstaand artikel schreef hij eind jaren zestig. Enkele jaren later werd het opgenomen als slothoofdstuk in zijn boekje *Voeding, Voeder, Vitaminen en Duiven*. Hoewel het artikel inmiddels meer dan vijftig jaar oud is, is de inhoud nog altijd actueel. De centrale boodschap van Arie van den Hoek is dat een goede gezondheid begint bij een goede vertering van het voedsel.

De kiezen van onze duiven – A. van den Hoek

Een natuurlijke voeding bestaat uit kwalitatief goede granen, zaden en peulvruchten. Een gezonde duif moet daaruit zelf alle benodigde voedingsstoffen kunnen opnemen. Wanneer een duif dat niet kan, is er vaak sprake van een verminderde vitaliteit of een zwakke spijsvertering.

Om voedingsstoffen goed uit het voer te halen, heeft een duif iets nodig wat vergelijkbaar is met tanden en kiezen: grit, silex en kleine steentjes. Deze harde deeltjes blijven in de spiermaag achter en helpen bij het vermalen van het voedsel. Zonder deze natuurlijke hulpmiddelen kan de vertering niet optimaal verlopen.

Duiven die veel buiten komen, vinden meestal zelf voldoende steentjes en mineralen. Maar voor duiven die alleen buiten komen om te trainen of in een stedelijke omgeving worden gehouden, is dat anders. Daarom moet er op het hok altijd voldoende grit, silex of gebroken kiezel beschikbaar zijn.

Het is belangrijk om dit materiaal regelmatig te verversen. Oud grit verliest zijn aantrekkelijkheid en wordt vaak niet meer opgenomen. Maak het bakje daarom wekelijks

schoon en vul het opnieuw. Eenvoudige producten zoals silex, gebroken kiezel en fijn gebroken oesterschelpen verdienen de voorkeur. Oesterschelpen leveren bovendien waardevolle mineralen.

Veel commerciële gritmengsels bevatten toevoegingen zoals zout, houtskool of smaakstoffen. Die zorgen ervoor dat duiven er graag van eten, maar maken het product niet noodzakelijk beter. De belangrijkste functie van grit blijft het ondersteunen van de vertering.

Een tekort aan grit kan verstrekkende gevolgen hebben. Duiven benutten hun voer minder goed en nemen minder vitaminen, sporenelementen en mineralen op. Hierdoor kunnen conditieproblemen ontstaan, nemen de prestaties af en kan de algemene gezondheid achteruitgaan. Ook de vruchtbaarheid en de kwaliteit van de nakomelingen kunnen hieronder lijden.

De boodschap is eenvoudig: zorg ervoor dat duiven altijd beschikken over voldoende vers grit en silex. Een goed werkende vertering vormt de basis van gezondheid, vitaliteit en prestaties. Veel vormschommelingen op het hok kunnen mogelijk worden teruggevoerd op tekortkomingen in deze vaak onderschatte hoek van de verzorging.

Uit de Bladen

Het duivensportpromotieproject van *Jos Vrints te Brecht*

Wie de toekomst van de duivensport ter harte gaat, beseft dat nieuwe, jonge liefhebbers zich niet vanzelf zullen aandienen. In een tijd waarin jongeren kunnen kiezen uit een vrijwel onbeperkt aanbod aan hobby's en vrijetijdsbestedingen, zal de sport zichzelf actief onder de aandacht moeten brengen. Het duivensportpromotieproject van Jos Vrints uit Brecht levert daaraan een waardevolle bijdrage. In het voorjaar van 2026 werd dit initiatief belicht in *De Duif* (23 april 2026) en ook de *Pigeon Pixels Podcast* van Falco Ebben besteedde er een aflevering aan [Podcast-met-Jozef-Vrints](#). Voor de SBD, die zich inzet voor het behoud en de toekomst van de duivensport, vormde dat aanleiding om contact op te nemen met Jos. Dat contact was snel gelegd. Jos kende de SBD al en tijdens een gezamenlijke activiteit van de SBD en Pigeon Center Descheemaecker hadden we elkaar eerder kort ontmoet. In het gesprek dat volgde, werd al snel duidelijk dat we te maken hadden met iemand die over het vermogen beschikt om nieuwe mensen enthousiast te maken voor de duivensport en hen op een toegankelijke manier met de sport kennis te laten maken.

Met zijn promotieproject richt Jos Vrints zich op scholieren van ongeveer twaalf jaar oud. Vanuit zijn ervaring als leraar merkte hij dat de belangstelling voor duiven onder jongeren

veel groter is dan vaak wordt gedacht. Volgens hem schuilt het probleem niet in een gebrek aan interesse, maar in het feit dat kinderen nauwelijks nog met de duivensport in aanraking komen. Daarom nodigt hij leerlingen uit om op een laagdrempelige manier kennis te maken met de sport. Tijdens bezoeken aan het duivenlokaal krijgen zij uitleg over de postduif, maken zij kennis met de dieren en mogen zij zelf duiven vasthouden, wat voor velen een bijzondere ervaring is. De activiteiten vonden het afgelopen jaar plaats in het clubgebouw van Onze Duif, de vereniging waarvan Jos lid is. Vanaf het nieuwe schooljaar krijgt het initiatief een vervolg onder de naam *Onze Duif on Tour*, waarmee de duivensport niet langer afwacht, maar actief naar jongeren toe wordt gebracht. Daarbij kan Jos rekenen op de steun van enkele enthousiaste clubgenoten. Via een bonnenverkoop worden de nodige middelen verzameld om de activiteiten te kunnen bekostigen.

Jos Vrints op weg naar het clublokaal

Jos is realistisch en geeft aan dat het voor een kind van twaalf jaar tegenwoordig moeilijk is om zelfstandig met de duivensport te beginnen. Een hok, verzorging, vervoer en begeleiding vragen immers ondersteuning van ouders of andere volwassenen. Daarom ziet hij zijn initiatief vooral als een investering voor de lange termijn. Het doel is een zaadje planten. Wanneer jongeren nu een positieve ervaring opdoen met de duivensport, bestaat de kans dat die interesse later terugkeert wanneer zij volwassen zijn en hun leven meer vorm heeft gekregen. Jos zelf is hier een goed voorbeeld van. Ook hij is pas na zijn pensionering actief met de duivensport gestart nadat hij in zijn kinderjaren er via zijn opa al mee in contact was gekomen.

Het project (zie deze link: [het-schoolproject](#)) draait momenteel op drie scholen, maar vanaf september wordt het project uitgebreid naar meer scholen in de gehele gemeente Brecht. Via de schepen van Onderwijs zijn inmiddels contacten gelegd en de verwachting

is dat uiteindelijk ongeveer tien scholen kunnen worden bereikt. Dat zou betekenen dat jaarlijks zo'n driehonderd leerlingen rechtstreeks kennis zullen maken met de duivensport.

Naast zijn activiteiten voor scholieren denkt Jos ook na over nieuwe manieren om de duivensport onder de aandacht te brengen. Zo zal het project deze zomer aanwezig zijn bij de opening van het nieuwe speel- en recreatiedomein De Schakel in Brecht, met een informatiestand en levende duiven. Ten aanzien van een veel geopperd idee om scholen een eigen duivenhok te geven, is hij terughoudend. Hij verwijst naar een schoolhok (op de school waar hij voor de klas heeft gestaan) in Stabroek dat met steun van de KBDB werd gerealiseerd, maar na het vertrek van de betrokken leerkracht zonder voldoende begeleiding kwam te zitten. Hoewel daar inmiddels een nieuwe leerkracht is aangenomen die betrokken is bij de duiven, toont het volgens hem aan hoe kwetsbaar dergelijke initiatieven kunnen zijn.

Meer mogelijkheden ziet Jos in samenwerking met woonzorgcentra. In een aantal van deze zorgcentra wonen ook voormalige duivenliefhebbers die hun passie voor de sport zijn blijven koesteren. Met ondersteuning vanuit een vereniging kan een duivenhok bij zo'n instelling niet alleen bijdragen aan de promotie van de duivensport, maar ook aan het welzijn van de bewoners. De zorg voor de dieren, het dagelijkse ritme, de sociale contacten en het gevoel van verantwoordelijkheid zijn daarbij minstens zo belangrijk als het sportieve aspect. Juist die sociale meerwaarde wordt volgens Jos nog te vaak onderschat, terwijl ze een van de grootste troeven van de duivensport vormt.

Dat zijn inspanningen niet zonder resultaat blijven, blijkt inmiddels uit een mooi succesverhaal. Via het project is een jongen van tien jaar enthousiast geraakt voor de duivensport en met steun van zijn ouders daadwerkelijk begonnen als liefhebber. Zijn eerste stappen op het duivenmelkerspad zullen worden gefilmd door filmmaker Stan Bakker, die werkt aan een documentaire over tradities en activiteiten die langzaam uit het straatbeeld verdwijnen. Deze jonge liefhebber vormt daarin een mooi voorbeeld van hoe een eeuwenoude hobby nog altijd nieuwe generaties kan aanspreken.

Tijdens ons gesprek viel vooral het enthousiasme van Jos op. Waar vaak gesproken wordt over de problemen waarmee de duivensport te maken heeft, kiest hij ervoor om kansen te zien en daar iets mee te doen. Misschien is dat wel de belangrijkste les van zijn initiatief. De toekomst van de duivensport zal niet uitsluitend worden bepaald door nationale campagnes door de bonden of vanuit organisaties. Uiteindelijk begint promotie lokaal: bij verenigingen, liefhebbers en vrijwilligers die bereid zijn om hun passie te delen. Met "Onze Duif on Tour" laat Jos Vrints zien dat één enthousiast idee een groot bereik kan hebben. En misschien nog belangrijker: dat er onder jongeren nog altijd belangstelling bestaat voor onze sport, mits wij bereid zijn hen daarmee kennis te laten maken.

Andere Vliegduivensporten

Heine Bijker en zijn Birmingham rollers

Naast de wedvluchten met postduiven bestaan wereldwijd vele andere disciplines van vliegduivensport, elk met hun eigen rassen, regels en tradities. In deze rubriek besteden we aandacht aan een liefhebber en duivensoort uit een andere tak van de vliegduivensport. Deze keer staat de 66-jarige Heine Bijker centraal, een internationaal bekende liefhebber van Birmingham Rollers.

Heine Bijker

Heine groeide op in Eastermar en verhuisde later naar De Westereen (Zwaagwesteinde). Dieren speelden al van jongs af aan een belangrijke rol in zijn leven. Voordat hij met duiven begon, hield hij al kippen, konijnen en andere hobbydieren. Als jongen had hij enkele postduiven en sierduiven, maar zijn belangstelling voor Birmingham Rollers ontstond pas later. In 1988 las hij in de *Leeuwarder Courant* een artikel over Epie de Jong uit Drachten, een bekende naam binnen de Nederlandse rollerwereld. Dat artikel wekte zijn nieuwsgierigheid en vormde het begin van een passie die hem nooit meer zou loslaten. Een jaar later werd hij lid van de speciaalclub voor Birmingham Rollers, die destijds nog maar enkele jaren bestond.

Heine bij zijn duivenhok met op de voorgrond jonge ganzen

Dat Heine juist voor Birmingham Rollers koos, was geen toeval. Voor zijn werk reisde hij veel door het noorden van het land, waar enkele van de meest fanatieke en succesvolle liefhebbers van dit ras woonden. Hij maakte van die gelegenheid gebruik om hen regelmatig te bezoeken en zich te verdiepen in de fijne kneepjes van de sport. Met de kennis en ervaring die hij daarbij opdeed slaagde hij er uiteindelijk in om de absolute wereldtop van de rollersport te bereiken.

Zijn indrukwekkende staat van dienst omvat maar liefst vier wereldtitels, een prestatie die tot op heden uniek is. Geen enkele andere liefhebber wist deze titel meer dan één keer te behalen. Zijn uitzonderlijke successen zijn het resultaat van jarenlange toewijding, een scherp oog voor kwaliteit en een diepgaande kennis van het ras.

Naast zijn duiven hield Heine altijd ook andere dieren, waaronder ganzen, kippen en eenden. Toch gingen het grootste deel van zijn tijd en energie naar de Birmingham Rollers. Deze bijzondere duiven vormden bijna veertig jaar lang zijn grote passie en brachten hem zoals gezegd zelfs vier wereldtitels. Des te pijnlijker was het dat hij ruim tien jaar geleden noodgedwongen moest stoppen met het vliegen van zijn duiven. De toenemende druk van roofvogels, en met name van de slechtvalk, maakte het vrijwel onmogelijk om de sport nog op een verantwoorde manier te beoefenen. Een aanval van een slechtvalk kan in enkele seconden jarenlang selectie- en opleidingswerk tenietdoen. Het zorgvuldig trainen van jonge duiven tot een hecht vliegende ploeg, die gezamenlijk de juiste hoogte zoekt en op het juiste moment de karakteristieke rollen laat zien, wordt daardoor vrijwel onmogelijk. Voor liefhebbers die in een gebied wonen waar roofvogelaanvallen regelmatig voorkomen, is het beoefenen van de rollersport dan ook nauwelijks nog haalbaar.

Bij wedstrijden met Birmingham Rollers draait alles om het gezamenlijk uitvoeren van de beroemde luchtrollen. Een ploeg van twintig duiven krijgt eerst enkele minuten om in te vliegen. Daarna begint de eigenlijke beoordeling. Om punten te verdienen moeten minimaal vijf duiven gelijktijdig een rol inzetten. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar het aantal gelijktijdige rollers, maar ook naar de kwaliteit van de uitvoering. De ideale roller maakt een snelle, strakke en rechte rol naar beneden, alsof hij als een bal door de lucht draait. Ook snelheid, diepte en stijl spelen een belangrijke rol bij de beoordeling. Zoals bij veel jurysporten blijft er daarbij altijd een zekere mate van subjectiviteit bestaan, bijvoorbeeld bij de beoordeling van vlieghoogte en de kwaliteit van de rol.

Hoewel de Birmingham Rollers in Nederland en België slechts door een relatief kleine groep liefhebbers worden gehouden, is de sport wereldwijd verrassend groot. In Nederland en België zijn naar schatting ruim veertig fokkers actief. Vooral in Engelstalige landen als de Verenigde Staten, Canada, Australië, Ierland en Zuid-Afrika is de belangstelling aanzienlijk groter. Ook in delen van Azië en Europa wordt de sport

beoefend, waardoor het aantal liefhebbers wereldwijd in de duizenden loopt. Al neemt niet iedereen deel aan wedstrijden.

Door zijn uitzonderlijke prestaties verwierf Heine internationale bekendheid binnen de rollersport. Als wereldkampioen werd hij regelmatig gevraagd om wedstrijden te jureren, een taak die hem naar alle uithoeken van de wereld bracht. Voor dergelijke juryreizen was hij soms wel drie maanden van huis. Zo bezocht hij onder meer Australië, de Verenigde Staten, Canada, Zuid-Afrika, Engeland, Ierland, Duitsland, Hongarije, Roemenië, Bulgarije, Kroatië, Servië, Slovenië en Bosnië-Herzegovina.

Veel van deze wedstrijden worden georganiseerd onder de vlag van de World Cup Fly, een internationale organisatie die oorspronkelijk in de Verenigde Staten werd opgericht en zich later uitbreidde naar andere delen van de wereld. De organisatie werkt met regionale coördinatoren die verantwoordelijk zijn voor de wedstrijden in hun gebied. Afhankelijk van het aantal deelnemers kan zo'n regio bestaan uit een heel land of slechts een deel daarvan. Jarenlang mochten de twee beste liefhebbers van iedere regio deelnemen aan de internationale eindstrijd, waarin werd gestreden om de felbegeerde wereldtitel.

Zie hier een filmpje van [Rollers in actie tijdens wedstrijd](#)

Birminghamrollers in actie

De wedstrijden met Birmingham Rollers waren jarenlang niet alleen een sportieve uitdaging, maar ook een belangrijke sociale gebeurtenis. Het organiseren ervan vergde veel tijd en inzet. Juryleden en deelnemers trokken van hok naar hok in Nederland en België om de vliegende ploegen te beoordelen. Volgens Heine waren deze wedstrijddagen vooral ook een mooie gelegenheid om gelijkgestemde liefhebbers te ontmoeten en ervaringen uit te wisselen. Helaas is die actieve wedstrijdcultuur in ons land de afgelopen twintig jaar sterk afgebrokkeld. De belangrijkste oorzaak is volgens hem de toenemende druk van roofvogels, waardoor veel liefhebbers zijn gestopt met het vliegen van hun duiven. Toch worden er nog steeds wedstrijden georganiseerd, voornamelijk in België, dat samen met Nederland één wedstrijdregio vormt.

Dat Heine binnen de rollersport een grote naam is, blijkt ook uit een wel heel bijzonder bezoek dat hij kreeg. De legendarische bokskampioen Mike Tyson, zelf een fervent duivenliefhebber, bezocht hem zelfs twee keer. Dat zorgde destijds voor veel media-aandacht. Tyson noemde Heine daarbij zelfs "The Pigeon God", een bijnaam die de Fries zelf met de nodige relativering bekijkt. "Eigenlijk was dat onzin," vertelt Heine lachend. "Dat was allemaal vergane glorie. De kwaliteit van mijn duiven was toen al niet meer zoals in de periode dat ik wereldkampioen werd. Bovendien was het op dat moment al jaren geleden dat ik voor het laatst een wereldtitel had gewonnen." Toch kijkt hij met veel plezier terug op de bezoeken. "Natuurlijk was het bijzonder om zo'n levende legende met zijn hele entourage op bezoek te krijgen. Maar uiteindelijk draait het bij Mike niet om de wedstrijdsport met duiven. Hij is vooral een enorme liefhebber van Birmingham Rollers. Hij kan urenlang genieten van hun vliegprestaties en de manier waarop ze door de lucht rollen. Hij heeft hier echt zitten genieten."

Mike Tyson op bezoek

Hoewel Heine niet langer aan wedstrijden deelneemt, houdt hij zijn Birmingham Rollers nog altijd met veel plezier en laat hij ze, zolang de omstandigheden het toelaten, regelmatig vliegen. Jaarlijks begint hij met ongeveer tachtig oude duiven, aangevuld met dertig tot veertig jongen. Na de gebruikelijke selectie, waarbij ook de roofvogels een aanzienlijke rol spelen, schommelt de omvang van zijn bestand doorgaans aan het eind van het jaar weer rond de tachtig duiven. Naast de Birmingham Rollers houdt Heine ook nog enkele koppels Kumru's (fluitduiven) en Wamduiven.

De Birminghamroller

De Birmingham Roller is een bijzonder vliegduivenras dat zijn oorsprong vindt in Engeland. Het ras ontstond aan het einde van de negentiende eeuw, rond 1887, uit kruisingen tussen verschillende tuimelaarrassen en werd vervolgens gedurende vele generaties

verder ontwikkeld. Anders dan bij sommige andere vliegduivenrassen, zoals de Tippler, bestaan er bij de Birmingham Roller geen afzonderlijke vlieg- en showtypen. Het ras wordt uitsluitend gehouden vanwege zijn uitzonderlijke vliegeigenschappen.

Het meest opvallende kenmerk van de Birmingham Roller is het vermogen om tijdens de vlucht spectaculaire achterwaartse rollen te maken. Deze karakteristieke rolbewegingen vormen de basis van de sport en bepalen in belangrijke mate de kwaliteit van de duiven. Binnen het ras bestaan verschillende stammen, die onderling kunnen verschillen in type, vlieggedrag, vlieghoogte en de wijze waarop de rollen worden uitgevoerd.

Volgens Heine verschilt het kweken van Birmingham Rollers wezenlijk van het kweken van veel andere duivenrassen. Waar bij sierduiven en ook bij postduiven vaak gebruik wordt gemaakt van nauwe inteelt om bepaalde eigenschappen vast te leggen, ligt dat bij rollers veel ingewikkelder. De gewenste vliegprestaties zijn namelijk afhankelijk van een groot aantal eigenschappen die met elkaar in balans moeten blijven. Wanneer te sterk wordt geselecteerd op één aspect, bijvoorbeeld de kwaliteit van de rol, bestaat het risico dat andere belangrijke eigenschappen verloren gaan. Denk daarbij aan het vermogen om als groep bijeen te blijven, gelijktijdig te rollen, de juiste vlieghoogte te zoeken of een passende vliegtijd aan te houden. Het opbouwen van een succesvolle stam vraagt daarom veel geduld en is vaak het werk van vele jaren.

Hoewel kleur voor de prestaties van ondergeschikt belang is, komen binnen het ras tal van kleurslagen voor. Heine heeft altijd geprobeerd om binnen zijn bestand voldoende variatie in kleuren te behouden. Zijn eigen stam is opgebouwd uit enkele Engelse families die in de loop der jaren onderling zijn gekruist. Daarbij wordt vooral geselecteerd op vliegkwaliteiten en het functioneren binnen de ploeg.

Birmingham Rollers staan bekend als sterke en vitale duiven. Heine selecteert al jarenlang streng op gezondheid en natuurlijke weerstand. Zijn duiven worden gehuisvest op roosters, waardoor de infectiedruk laag blijft. Verder krijgen zij weinig medische begeleiding. Volgens hem moeten gezonde duiven in staat zijn om onder normale omstandigheden zonder veel ingrijpen vitaal te blijven. Duiven die daarin tekortschieten, worden niet voor de kweek aangehouden.

Ook voeding speelt een belangrijke rol, al verschillen de behoeften per stam en zelfs per familie. Door jarenlang te selecteren op vliegprestaties ontstaat volgens Heine vaak ook een stam die goed gedijt op een bepaald voersysteem. Net als bij postduiven wordt er veel aandacht besteed aan training aan huis, waarbij de duiven regelmatig worden losgelaten om hun conditie en groepsgedrag te onderhouden.

Goede Birmingham Rollers zijn niet eenvoudig op waarde te schatten. Voor Heine staat het plezier in de hobby voorop en hij geeft regelmatig duiven weg aan vrienden en liefhebbers. Internationaal kunnen topduiven echter aanzienlijke bedragen opbrengen. In landen als Ierland en de VS worden voor bijzondere exemplaren soms bedragen van enkele honderden euro's per duif betaald.

Duivensport in de media

Voor deze rubriek volgen wij de lokale en landelijke media op berichtgeving over de duivensport en duiven in het algemeen.

Wetenschap

In diverse media werd aandacht besteed aan de uitkomsten van recent onderzoek naar het oriëntatievermogen van postduiven. Bij eerdere onderzoeken werd vooral gekeken naar de ogen, de snavel en de hersenen. Nieuw onderzoek wijst echter naar een veel onverwachttere plek: de lever. In een studie die is gepubliceerd in *Science* beschrijven onderzoekers hoe speciale immuuncellen in de lever van duiven mogelijk reageren op het magnetisch veld van de aarde.

[Duiven-gebruiken-mogelijk-hun-lever-als-natuurlijk-GPS-systeem](#)

[Wetenschappers hebben misschien een van de grootste raadsels van de natuur opgelost](#)

[Het-kompas-van-postduiven-zit-misschien-niet-in-hun-kop-maar-in-hun-lever](#)

Cabaret

In diverse theaters in ons land is momenteel de cabaretvoorstelling *Opdoffer* van 'Heiligen Hendrik' te zien. In deze voorstelling neemt Hendrik het publiek op humoristische wijze mee in zijn strijd om de duivensport levend te houden.

[Opdoffer-van-Heiligen-Hendrik](#)

Promotie van de postduivensport in Zeewolde Actueel

In *Zeewolde Actueel* verscheen een mooi artikel over de passie van Thomas Elbers voor de postduivensport.

[Met-hart-voor-postduiven-thomas-elbers-geniet-elke-dag-van-zijn-gevleugelde-hobby](#)

=====

Tot slot - Nieuws van de SBD

Na enkele kleine aanloopproblemen verloopt het versturen van de nieuwsbrieven en *Vlucht naar de Toekomst* via Brevo inmiddels naar tevredenheid. Bij sommige ontvangers komt de e-mail echter nog in de spammap terecht. Door onze e-mail eenmalig naar de inbox te verplaatsen, wordt dit in de toekomst doorgaans voorkomen.

Op onze tussentijdse oproep voor nieuwe bestuursleden hebben wij vier reacties ontvangen. Onze keuze is gevallen op Jannes Mulder, die zijn sporen op het gebied van promotie van de duivensport al ruimschoots heeft verdiend. Jannes draait vanaf heden mee binnen het bestuur, zodat zowel hij als wij kunnen ervaren of deze samenwerking van beide kanten bevalt. Bij een wederzijdse klik zal hij tijdens de eerstvolgende bestuursvergadering officieel als bestuurslid worden benoemd.